

HARJAVALTA
Varekselan autoituneen kylätontin
arkeologinen rajaus
2022

Hannu Takala
Maanala Oy

MAAN
ALA

Sisällys

Tutkimuksen perustiedot	3
1. Tausta ja tutkimustehtävä.....	4
2. Menetelmät	5
3. Havainnot ja tulkinnat.....	5
3.1. Koekuoppa ja koeoja 1	5
3.2. Koekuoppa ja koeoja 2	7
3.3. Koekuoppa ja koeoja 3	8
3.4. Metallinilmaisintutkimus ja pintapoinninta	9
4. Yhteenveto ja päätelmät.....	9
5. Lähteet	10
Liite 1. Koeojan 1 havaintopisteet ja havainnot eteläleikkauksesta	11
Liite 2. Koeojan 2 havaintopisteet ja havainnot länsileikkauksesta	13
Liite 3. Koeojan 3 havaintopisteet ja havainnot T-piikkikairauksessa	15

Tutkimuksen perustiedot

Kohde: Harjavalta – Vareksela (muinaisjäänösrekisterin numero 1000045126)

Tutkimuksen tyyppi: muinaisjäänöksen rajaus

Tavoite: rajata keväällä 2022 paikannetun ja alustavasti rajatun autoituneen kylätontin paikka

Kenttätyöaika: 22.-23.9 2022

Tutkijat: Maastotyöt FT Hannu Takala ja HuK Akseli Tolvi; historiallisten karttojen asemoinnit FM Johanna Rahtola

Tilaja: Harjavallan kaupunki. Työ perustui kaupungin omaan työtilaukseen, josta konsultti oli keskustellut Alueellisen vastuumuseon arkeologin kanssa aiemmin.

Tutkimuksessa talletetut esinelöydöt ja näytteet: -

Tulos: Varekselan kylätontista saatiin selvät havainnot kyntökerroksen alapuolella ja kulttuuri-kerroksen esiintymisalueen rajat saatiin selville. Pellolla todettiin vahva, keskimäärin noin 8 senttimetrin paksuinen kulttuurikerros (havainnot 1 – 19 senttimetrin välillä) 35 x 22 metrin alueella.

Tutkimusalueen sijainti sinisellä ympyröitynä. Kartta Johanna Rahtola, Maanala Oy.

Raportin karttakoordinaatit on ilmoitettu ETRS-TM35FIN-järjestelmässä.

Kansikuva: Kylätontin rajoja mitataan koeojien havainnoista. Kuva Hannu Takala, Maanala Oy.

1. Tausta ja tutkimustehtävä

Harjavallan kaupungin kaava-alueiden inventoinneissa löytyi keväällä 2022 merkkejä autoituneesta Varekselan kylätontista. Muinaisjäännös (Museoviraston muinaisjäännösrekisterin numero 1000045126) rajattiin inventoinnissa 10 x 13 metrin suuruiseksi kohteeksi viljelyalueella ja samalla todettiin, että tontin pääosa on sijainnut paikalla, joka on myöhemmin kokonaan rakennettua aluetta. Harjavallan kaupunki jatkoi alueen maankäytön suunnittelua ja tilasi muinaisjäännöksen rajauksen Maanala Oy:ltä 8.8.2022.

Työn vastuuhenkilö oli FT, Dos. Hannu Takala, joka teki maastotyöt yhdessä HuK Akseli Tolvin kanssa. Kartta-analyyseistä ja historiallisen aineiston läpikäynneistä vastasivat FT Ville Laakso ja FM Johanna Rahtola. Rahtola myös asemoi kartat.

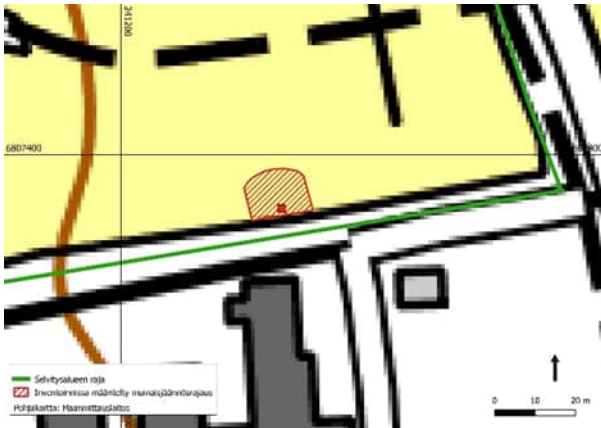
Varekselan kylä on mainittu historian lähteissä ensimmäisen kerran jo 1506 ja 1508 (Salminen

2007, 328). Kylätontti on merkitty selvästi vuoden 1731 Varekselan ja Vinnarin kylien karttaan (Ekman 1731) sekä vuoden 1771 pelto-karttaan (Gezelius 1771). Suurin osa kylän rakennuksista on jäänyt paikalle myöhemmin rakennetun palvelukodin alle, mutta rakentamattomalle pellolle on kartalle merkitty yksittäinen rakennus sekä kylän pohjoisimpia maita, joista saatiin siis havainto keväällä 2022. Pellolla oli havaittu maan väriin ja pintapöimintälöytöihin perustuva anomalia, minkä lisäksi paikalle kaivetusta koekuopasta löytyi 21 senttimetrin paksuinen kulttuurikerros 51 senttimetriä peltomultakerroksen alapuolella. Kulttuurikerros oli selvä ja vahva kerrostuma. (ks. kevään 2022 inventointiraportti, Takala 2022).

Syksyn 2022 tutkimusten tarkoituksena oli rajata muinaisjäännös mahdollisimman tarkkaan asemakaavatyön edellyttämällä tarkkuudella. Maastotyöt tehtiin 22.–23. 9.2022. Museovirasto myönsi tutkimusluvan hankkeelle 13.9.2022 (MV/201/05.04.01.02/2022).

Varekselan kylätontti vuoden 1771 kartalla (Gezelius 1771). Alkuperäinen kevään 2022 selvitysalue kattoi tonttien G ja D alueita, ja syksyn muinaisjäännöksen rajaus sinisellä merkittyä aluetta. Asemointi Johanna Rahtola, Maanala Oy.

Varekselan autioituneen kylätontin rajaus kevään 2022 inventoinnin tuloksena. Kartta Hannu Takala & Johanna Rahtola, Maanala Oy

2. Menetelmät

Rajaus aloitettiin määrittämällä pellolla kevään 2022 koekuopan paikka, jonka paikalla oli siis selvä havainto kyntökerroksen alapuolisesta kulttuurikerroksesta. Koekuopasta mitattiin apupisteet 15 metrin päähän itäkoilliseen, pohjoiseen ja länsilounaaseen Näihin kohtiin avattiin pienoiskaivurilla 110 x 130 senttimetrin kokoiset koekuopat. Koekuoppien kaivamisen jälkeen jokaisen koekuopan reunasta kaivettiin kaivurilla 50 senttimetrin levyisiä koeojia, kunnes kulttuurikerroksen rajakohta saatiin esiin.

Koeojat ja koekuopat kaivettiin arkeologin valvonnassa siten, että kone poisti hyvin ohuita maakerroksia, kunnes saavutettiin kulttuurikerroksen pinta tai koskematon pohjamaa. Kulttuurikerroksen paksuus ojissa ja koekuopissa varmistettiin arkeologin T-piikkikairalla.

Osassa koekuopista ja koeojista kulttuurikerroksen koostumus ja väriero yläpuoliseen kyntökerrokseen oli niin heikko, että kulttuurikerros kyettiin havaitsemaan vasta ojien leikkauksista. Muutamissa kohdissa kulttuurikerros ei ollut yhtenäinen eikä kattanut koko koeojan tai

-kuopan pohjaa, vaan erottui pelkästään toisessa leikkauksessa. Ojat ja kuopat dokumentoitiin sanallisesti ja valokuvaamalla. Mittauksissa ja kartoituksessa käytettiin RTK-korjattua GNSS-paikanninta.

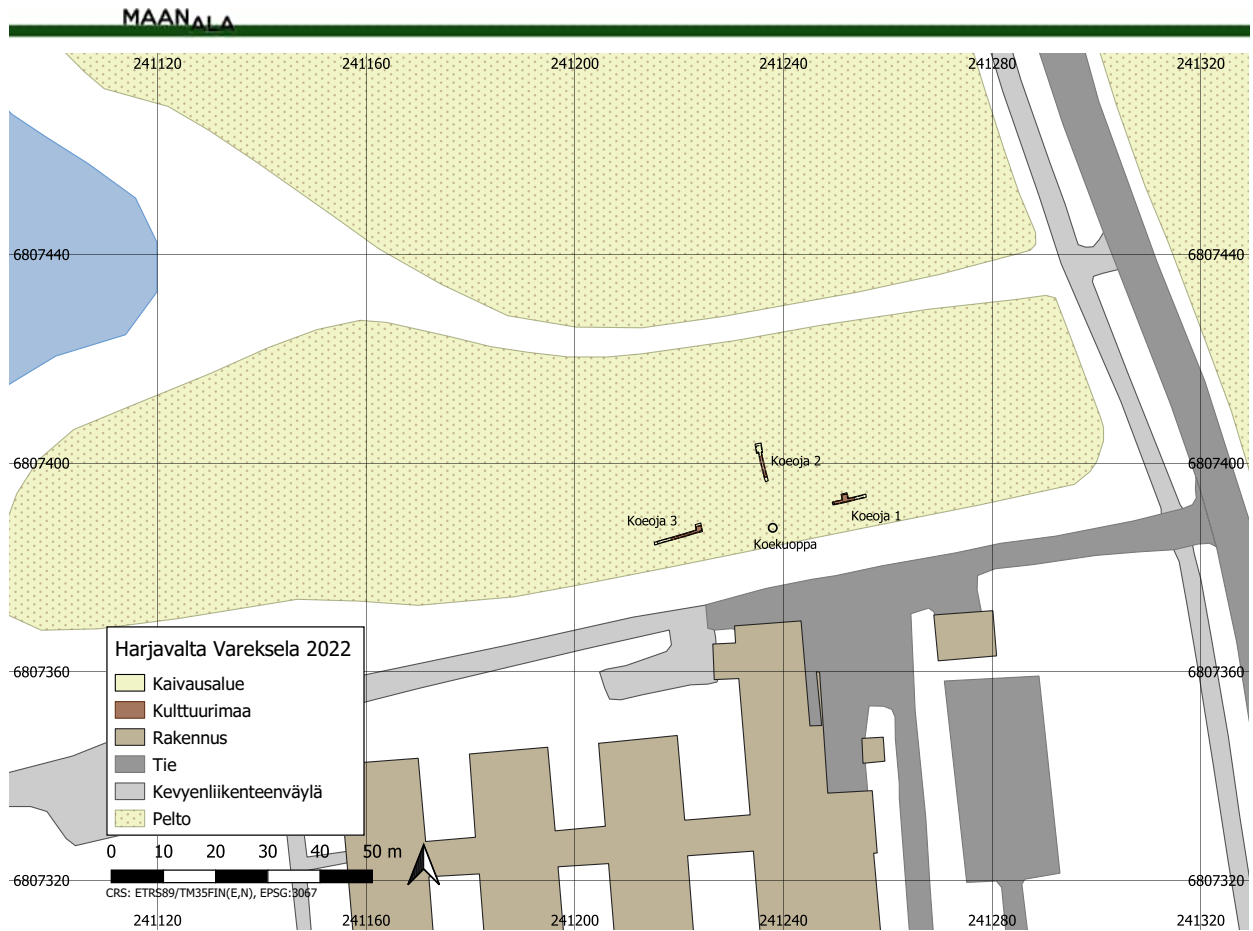
Ennen kaivuutyön aloittamista peltokaista, jolla rajattava muinaisjäännös sijaitsi, tutkittiin metallinilmaisimen avulla 40 x 80 metrin kokoiselta alueelta. Koko peltokaista palvelukodin, peltotien, Kokemäenjoen sekä yhdystien 2240 väliseltä alueelta pintapöimittiin koekaivausta ennen sekä sen jälkeen kahden hengen voimin noin 2–3 metrin välein olevin kaistoin. Pelto oli puitu ja äestetty ennen tutkimuksia, minkä seurauksena havainto-olosuhteet pintatutkimuksiin olivat kohtalaiset. Tutkimuksia ennen alueella oli satanut runsaasti, mutta tutkimuspäivät olivat sateettomia ja poutaisia.

3. Havainnot ja tulkinnot

3.1. Koekuoppa ja koeoja 1

Koekuoppa 1 kaivettiin 15 metrin päähän kevään koekuopasta itään koordinaattipisteelle 6807393.50/241251.50. Kuopan koko oli 110 x 130 x 45 senttimetriä. Kyntökerroksen paksuus koekuopan kohdalla oli 25 senttimetriä ja sen alla erottui 10–20 senttimetrin paksuinen heikosti värjäytynyt savikerros, joka vahvistui kuopan eteläreunassa. Kyntökerroksen alarajassa ja värjäytyneessä kerroksessa oli tiilenpaloja, tiilimurskaa, pieniä liuskekiven kappaleita sekä muutamia paloja puuhiiltä.

Värjäytyneen kerrostuman väriero kyntökerrokseen oli hyvin pieni, eikä sitä ollut mahdollista määritellä kaivuutilanteessa heti kulttuurikerrokseksi. Maan koostumuksessa ei myöskään ollut eroja värjäytyneen osan ja kyntökerroksen välillä. Koekuopan leikkausten puhdistuksen jälkeen väriero kuitenkin tuli esiin ja tumma, osin hiilensekainen värjäytynyt kerros oli mahdollista erottaa koekuopan eteläleikkauksessa.

Tutkimusalue ja koeojien sijainnit palvelutalon pohjoispuoleisella pellolla. Kevään 2022 muinaisjännösrajaus sijaitsi kartalla olevan koeuopan ympärillä. Kartta ja mittaukset Akseli Tolvi, Maanala Oy.

Koeuopan 1 lounaiskulma, jossa leikkausten puhdistuksen jälkeen erottuu tummaksi värjäytynyt kerros. Koeuopan pohjalla oleva tumma viillos osoittautui kaivettaessa kyntöauran jäljeksi. Kuva Hannu Takala, Maanala Oy.

Jotta kerrostuman luonne ja laajuus olisi saatu varmistettua, avattiin koeuopan eteläreunaan 50 senttimetriä leveä koejoja itä-länsisuunnassa. Ojaja kaivettiin kolme metriä itään

ja hiukan yli metri länteen. Kerroksia koneella poistettaessa ei kyntökerroksen alapuolista kerrostumaa ollut edelleenkään mahdollista erottaa kunnolla, minkä vuoksi oja kaivettiin ohuita kerroksia poistamalla kokonaan koskemattomaan pohjasaveen, joka tuli vastaan keskimäärin 45–50 senttimetrin syvyydellä.

Leikkauksia tutkittaessa kyntökerroksen alla erottui kuitenkin kahden metrin matkalla itään 8 senttimetrin paksuinen värjäytynyt kerros kyntökerroksen ja pohjasaven välissä (tarkat havainnot, ks. liite). Sama värjäymä jatkui koeuopan länsipuolelle kaivetun koejojan leikkauksessa 10–12 senttimetrin paksuisena. Heti koeuopan länsireunan kohdalla ja koejojan alkupisteessä havaittiin pohjasaven päällä muusta maasta erottunut 65 senttimetrin pituinen värjäymä, joka ulottui koko koejojan poikki. Värjäymän keskellä oli litteistä kivistä muodostunut keskittymä, joiden alla oli vielä

yksi laakakivi. Kivissä ei ollut merkkejä tulenpidosta, vaikka värjäytyneessä kerroksessa niiden kohdalla oli muutamia hiilenkappaleita.

Leikkausten puhdistuksen jälkeen, värjäymä (Z= 35.78 – 35.82 metriä merenpinnan yläpuolella) voitiin tulkita kulttuurikerrokseksi, minkä vuoksi koeojaa ei ollut tarpeen jatkaa kohti länttä. Idässä kerrostuman raja erottui hyvin selvärajaisena. Kerrostumassa havaittiin jopa 25 senttimetrin levyinen pohjasaveen kaivettu enimmillään viisi senttimetriä muuta kerrostumaa syvempi, loivan U-kirjaimen muotoon tehty kaivanto, jonka itäpuolelle kulttuurikerros päättyi koordinaattipisteelle 6807392.977/241253.705. Kaivanto voi olla kylätonttia kiertäneen ojan tai raja-aidan paikalla, mutta joka tapauksessa se rajasi kulttuurikerroksen levinnän selvästi.

Koejassa 1 havaitun kulttuurikerroksen päätekohta kuvattuna pohjoisesta. Päätekohdan länsipuolella (oikealla) on 25 senttimetriä leveä ja viisi senttimetriä syvä kaivanto, joka varsinaisesti rajasi kulttuurikerroksen levintäaluetta. Kuva Hannu Takala, Maanala Oy.

3.2. Koekuoppa ja koeoja 2

Koekuoppa 2 kaivettiin 15 metriä kevään koekuopasta pohjoiseen koordinaattipisteelle 6807402.50/241235.50. Kuopan koko oli 110 x 110 senttimetriä ja syvyys 55 senttimetriä. Koekuopan kohdalla kyntökerroksen paksuus oli 25 senttimetriä, minkä alla oli 22–25 senttimetrin paksuinen multakerros ja sen alla oli puhdas savi. Kuoppa oli täysin löydötön eikä

siinä havaittu jälkiä värjäytyneestä maakerroksesta, minkä vuoksi kuopan eteläpäästä alettiin kaivaa 50 senttimetriä leveää koeojaa koneella kohti etelää.

Koeoja 2 kaivettiin koekuopan numero 2 eteläpuolelle. Akseli Tolvi mittaa ojan sijainti- ja syvyyssietoja. Kuva Hannu Takala, Maanala Oy

Alle metrin päässä koekuopan eteläpuolella havaittiin koeojassa pohjasaveen kaivettu 19 senttimetrin syvyyteen ulottuva V-kirjaimen muotoon tehty kaivanto (keskikohta koordinaattipisteellä 6807401.071/241235.447). Kaivannosta etelään alkoi hyvin ohut 1–3 senttimetrin paksuinen likamaakerros kyntökerroksen ja pohjasaven välissä. Likamaa oli ohut kaista, jossa erottui hiilenpaloja, mutta muita löytöjä siinä ei havaittu.

Kolme metriä ojaa kaivettaessa värjäytynyt kerrostuma paksuni ja muuttui entistä tummemmaksi (pisteellä 6807397.962/241236.160), jolloin ojan kaivaminen lopetettiin (ojan tarkat havainnot liitteessä). Likamaa oli löydötön ja havaintokohdiltaan ohut, mutta sen voi tulkita kulttuurikerrokseksi. Mahdollisesti sen ylin osa oli paikoin tuhoutunut, sillä

koeojan kohdalla kyntökerros ulottui paikoin jopa 39 senttimetrin syvyyteen. Kulttuurimaan pintalukemat vaihtelivat 35.33 – 35.56 metriä merenpinnan yläpuolella.

Koeojassa havaittu V-kirjaimen muotoinen kaivanto oli vastaavanlainen kuin koeojassa 1, mutta teräväreunaisempi, minkä lisäksi se rajasi kulttuurikerroksen selvästi siten, että kaivannon pohjoispuolella kulttuurikerrosta ei ollut, mutta eteläpuolella oli. Kyseessä voi olla kylätontin raja-aidan tai tonttia kiertäneen ojan paikka. Kulttuurikerros paksuni selvästi 3,7 metriä kaivannon eteläpuolella.

Koeojassa 2 havaittu teräväpiirteinen kaivanto koeojan länsileikkauksessa. Kulttuurikerros erottuu kuvassa erittäin heikosti ohuena nauhamaisena kerroksena kaivannon eteläpuolella (vasemmalla). Kulttuurimaa ei jatkunut kaivannon pohjoispuolelle. Kuva Hannu Takala, Maanala Oy.

3.3. Koekuoppa ja koeoja 3

Koekuoppa 3 kaivettiin xx metrin päähän kevään koekuopasta itään koordinaattipisteelle 6807387.50/241223.50. Kuopan koko oli 110 x 130 x 45 senttimetriä. Kyntökerroksen paksuus oli kuopan kohdalla 19–25 senttimetriä ja sen alta alkoi selkeä tumma kulttuurikerros, jonka pintaan kaivaminen lopetettiin. Kulttuurikerros oli lähes mustaksi värjäytynyt ja voimakkaasti hiiltynyt kerrostuma, jonka pinnalta löytyi tiilen murusia, palaneen saven kappaleita ja yksi pala savitiivistettä.

Kulttuurikerroksen levintää lähdettiin selvittämään kaivamalla 50 senttimetriä leveä koeoja

koekuopan eteläreunasta kohti länttä. Koeojassa oli 30–32 senttimetrin syvyydellä tumma kulttuurikerros, joka jatkui viiden metrin päähän koordinaattipisteelle 6807385.284/241218.591 saakka. Kulttuurikerroksen päätepiste oli hyvin selvärajainen ja erottui koskemattomaan pohjamaahan ulottuvana V-kirjaimen muotoisena ojamaisena kaivantona. Kulttuurikerroksen pintalukemiksi kaivaustasossa mitattiin 35.33 – 35.50 metriä merenpinnan yläpuolella.

Koeojassa 3 havaittu kulttuurikerros oli tumma ja sen päätekohta oli poikkeuksellisen selvärajainen. Kulttuurikerroksen länsipuolella kohti Kokemäenjokea maaperä oli muusta tutkimusalueesta poiketen lähes valkoista hiesua, ei savea. Kuva Hannu Takala, Maanala Oy.

Kulttuurikerrosta ei kaivettu, mutta sen syvyys mitattiin neljästä pisteestä T-piikkikairalla (tarkat dokumentit, ks. liite). Kulttuurikerroksen paksuus oli 9–18 senttimetriä ja sen päällä oli alle 20 senttimetrin paksuinen kyntökerros. Pohjana oli vaalea, lähes valkoinen hiesu, jota

kaivettiin noin kahden metrin matkalta länteen, jotta kulttuurikerroksen levintä voitiin varmistaa.

Kulttuurikerroksessa oli runsaasti hiiltä ja likamaa oli värjäytynyt hyvin selväksi kerrostumaksi, jossa oli myös jonkin verran tiilenpalasia sekä muutama pala palanutta savea. Päätekohtassa maa oli tavanomaista tummempaa ja siihen liittyneen kaivannon itäpuolelta tuli esiin muutamia palaneita kiviä, jotka eivät kuitenkaan muodostaneet selvää rakennetta.

Lähikuva ojassa no. 3 havaitun kulttuurikerroksen päätekohtasta koeojan eteläleikauksessa. Kulttuurikerroksessa oli runsaasti hiiltä ja päätekohtassa myös palaneita kiviä. Kuva Hannu Takala, Maanala Oy.

3.4. Metallinilmaisintutkimus ja pintapoiminta

Ennen kaivuutöitä tutkimusalueesta käytiin metallinilmaisimella 40 x 80 metrin kokoinen alue läpi. Ilmaisimen kanssa pellolta löytyi moderneja rautanauvoja ja -niittejä sekä hevosenkengän katkelma, mutta ei sellaisia löytöjä, jotka voisi yhdistää tutkimuksen kohteena olleeseen historiallisen ajan kyläasutukseen tai sitä vanhempaan toimintaan.

Pintapoiminnassa pellolta löytyi runsaasti tiilikiven kappaleita, lasitettua keramiikkaa ja fajanssiastioiden palasia, tiilimurskaa sekä palanutta savea, joista muutama oli palanut kuonamaiseksi. Pellolla oli myös kvartsikiven kappaleita, mutta niistä ei havaittu iskennän tai käytön jälkiä. Yksi liitupiipun kopan katkelma (20 x

12 x 1,5 mm) löytyi pellon itäpäästä. Katkelmassa ei ollut koristeaiheita eikä sitä otettu talteen. Pintapoimintalöydöt keskittyivät samalle alueelle, jossa jo keväällä havaittiin löytökeskittymä, mutta nyt löytöjä tavattiin myös laajemmalla alueella, erityisesti pellon yläosassa.

4. Yhteenveto ja päätelmät

Tutkimuksessa kyettiin löytämään selvät rajakohdat asutuksesta kertovalle kulttuurimaalle. Kylätonttia on mahdollisesti ympäröinyt oja tai ojanteeseen kaivettu aita, jonka ulkopuolelle kulttuurikerros ei ulottunut kuin hyvin heikkona kerroksena lännen suunnalla.

Kylätontin rajaa ei ollut mahdollista paikantaa etelässä modernin maankäytön vuoksi. Tässä tutkimuksessa kylätontti ja kulttuurimaa on rajattu etelän suunnalla pellon reunaan. Lännessä, pohjoisessa ja idässä rajana on koeojassa tehty havainto kulttuurimaan päätepiisteestä. Muinaisjäännöksen rajoiksi ehdotetaan tämän tutkimuksen perusteella nelikulmion muotoista aluetta liitekartassa esitetyllä tavalla ja liitekartassa näkyvälle paikalle. Kulmapisteiden koordinaatit on esitetty samassa liitteessä. Alueen koko on 35 x 22 metriä ja kulttuurikerroksen paksuus vaihteli sen sisällä 1–19 senttimetrin välillä.

Tutkimusten jälkeen kaikki koekuopat ja -ojat peitettiin. Ojassa numero 3 kulttuurikerroksen länsipäässä sen pinnalle levitettiin ohut, noin viiden senttimetrin paksuinen hienon hiesun kerros suojaamaan kulttuurikerrosta ja osoittamaan sen pintatasoa, mikäli kohdetta tutkitaan myöhemmin.

Lahdessa 26.10.2022

Hannu Takala

Arkeologi, FT, Dos.

Maanala Oy

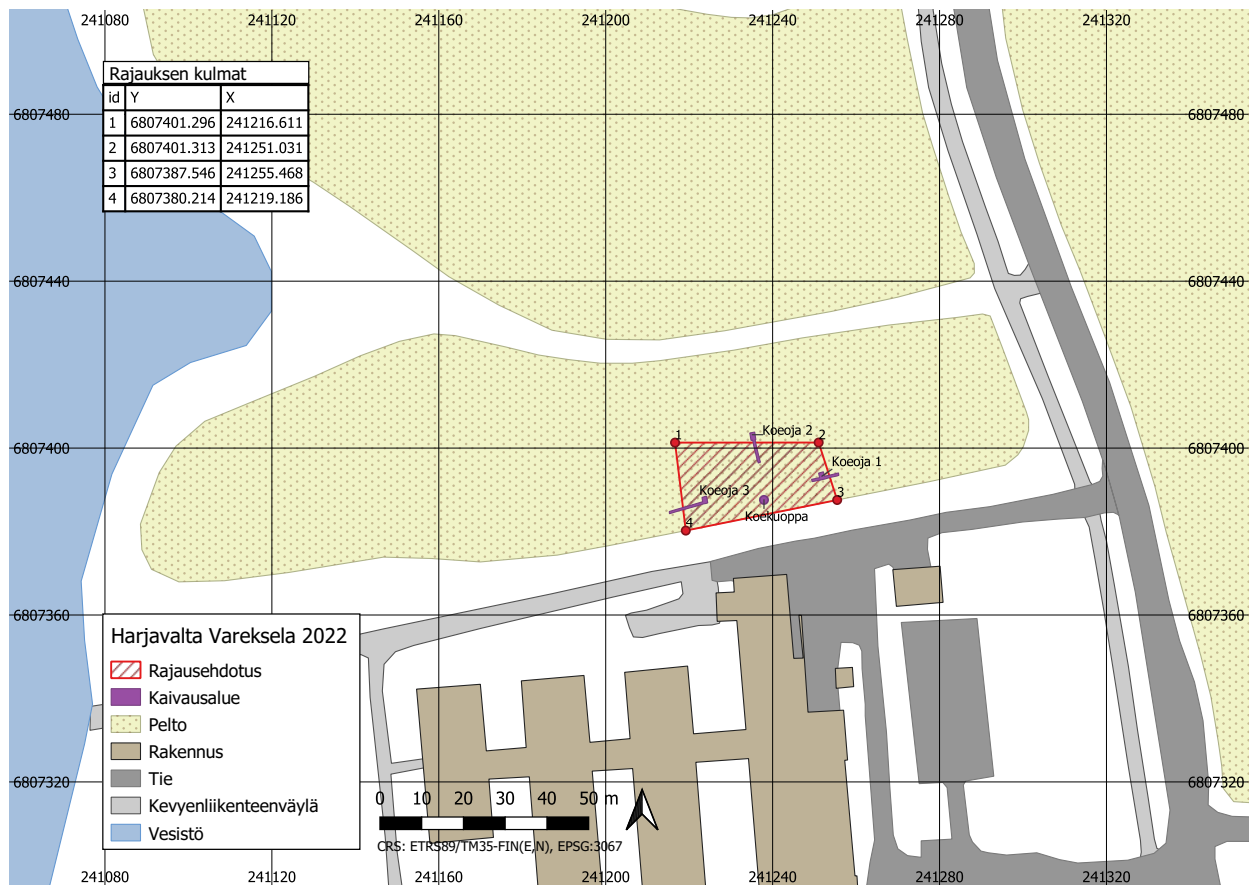
5. Lähteet

Ekman, Daniel 1731. *Warexela och Winnais Byar I Biorneborgs Lähn Nedre Sattagunda Häradh och Cumo Sochn*. Maanmittaushallituksen uudistusarkisto Harjavalta A10:15/1–2, Kansallisarkisto.

Gezelius, Lars 1771. *Geometrisk Charta öfwer Winnais och Warexela Byars åkrar, Belägne uti*

Kunå socken. Maanmittaushallituksen uudistusarkisto Harjavalta A10:15/3, Kansallisarkisto.

Salminen, Tapio 2007. *Joki ja sen väki. Kokemäen ja Harjavallan historia jääkaudesta 1860-luvulle*. Kokemäen ja Harjavallan kaupungit ja seurakunnat.

Vareselan autoituneen kylätontin muinaisjännösrajaus syksyn 2022 havaintojen perusteella. Kartta Hannu Takala & Akseli Tolvi, Maanala Oy.

Liite 1. Koeojan 1 havaintopisteet ja havainnot eteläleikkauksesta

1: P = 6807393.333; I = 2412255.132; Z = 35.781 (pohja)

Kyntökerroksen paksuus 28 cm ja sen alla alkoi heti puhdas savi 17 cm.

2: P = 6807393.098; I = 2412254.224; Z = 35.781 (pohja)

Kyntökerroksen paksuus 20 cm ja sen alla kapeana linssinä (leveys 37 cm) 7 cm paksuinen purnertavan hiekan kerros, jonka alla puhdas pohjasavi.

3: P = 6807392.960; I = 2412253.566; Z = 35.824 (pohja)

Piste on kulttuurikerroksen länsirajan kohdalla. Kyntökerroksen paksuus 28 cm ja sen alla 8 cm paksuinen kulttuurikerros, joka päättyi pohjasaveen.

4: P = 6807392.694; I = 2412252.351; Z = 35.809 (pohja)

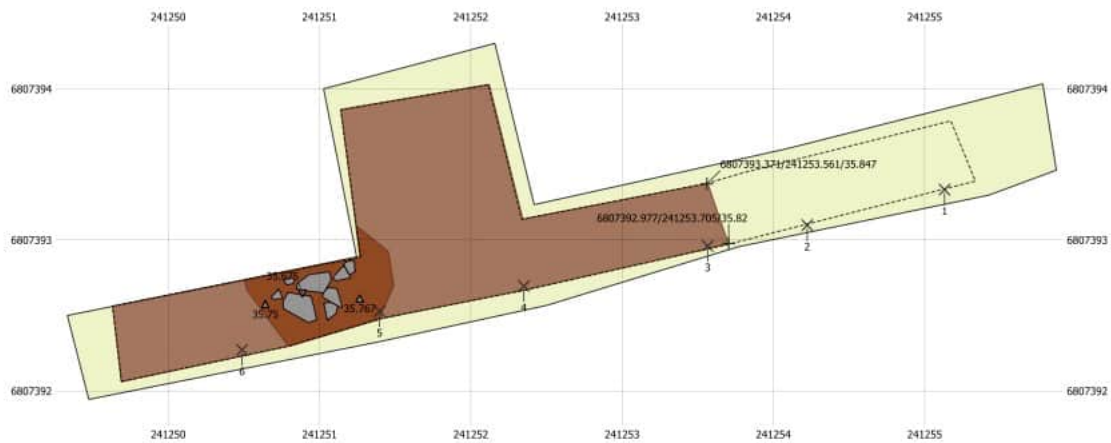
Kyntökerroksen paksuus 27 cm, sen alla 9 cm paksuinen kulttuurikerros, joka päättyi pohjasaveen.

5: P = 6807392.527; I = 2412251.397; Z = 35.807 (pohja)

Kyntökerroksen paksuus 28 cm ja sen alla 8 cm paksuinen kulttuurikerros, joka päättyi pohjasaveen.

6: P = 6807393.333; I = 2412255.132; Z = 35.781 (pohja)

Kyntökerroksen paksuus 28 cm ja sen alla alkoi heti puhdas savi 17 cm.

Harjavalta Vareksela 2022 Koejoja 1

- ▲ Likamaan pinta
- ▼ Likamaan pohja
- × Leikkauksen havaintopiste
- + Kulttuurikerroksen reuna
- Kivi
- Likamaa
- Kulttuurikerros
- Kaivausalueen alareuna
- Kaivausalueen yläreuna

0 0.5 1 1.5 2 m
CRS: ETRS89/TM35FIN(E,N), EPSG:3067

Leikkauksen havaintopisteiden koordinaatit			
Piste	Pohjoinen	Itä	Korkeus (m mpy)
1	6807393.333	241255.132	35.781
2	6807393.098	241254.224	35.781
3	6807392.96	241253.566	35.824
4	6807392.694	241252.351	35.809
5	6807392.527	241251.397	35.807
6	6807392.272	241250.488	35.801

Liite 2. Koeojan 2 havaintopisteet ja havainnot länsileikkauksesta

1: P = 6807402.031; I = 2412235.280; Z = 35.419 (pohja)

Kyntökerroksen paksuus 32 cm ja sen alla alkoi heti puhdas pohjasavi 9 cm.

2: P = 6807401.301 I = 2412235.414; Z = 35.336 (pohja)

Piste on kulttuurikerroksen ja ojamaisen kaivannon pohjoisreunan kohdalla. Kyntö- ja peltomultakerroksen paksuus 32 cm ja sen alla kulttuurikerroksen raja sekä puhdas pohjasavi 9 cm.

3: P = 6807401.071; I = 2412235.447; Z = 35.334 (pohja)

Piste on ojamaisen kaivannon keskikohdan kohdalla. Kyntö- ja peltomultakerroksen paksuus 33 cm ja sen alla 19 cm paksuinen kulttuurikerros, joka päättyi pohjasaveen.

4: P = 6807400.880; I = 2412235.511; Z = 35.337 (pohja)

Piste on ojamaisen kaivannon eteläreunan kohdalla. Kyntö- ja peltomultakerroksen paksuus 39 cm, sen alla 2 cm paksuinen kulttuurikerros, joka päättyi pohjasaveen 13 cm.

5: P = 6807400.225; I = 2412235.628; Z = 35.407 (pohja)

Kyntö- ja peltomultakerroksen paksuus 39 cm ja sen alla 2 cm paksuinen kulttuurikerros, joka päättyi pohjasaveen 9 cm.

6: P = 6807398.974; I = 2412235.937; Z = 35.441 (pohja)

Kyntö- ja peltomultakerroksen paksuus 37 cm ja sen alla 3 cm paksuinen kulttuurikerros, jonka alla 7 cm savihiesua ha sen alla pohjasavi.

7: P = 6807397.962; I = 24122356.160; Z = 35.564 (pohja)

Kyntö- ja peltomultakerroksen paksuus 29 cm ja sen alla alkaa heti kulttuurikerros, jota ei kaivettu eikä enää mitattu.

Harjavalta Vareksela 2022 Koeja 2

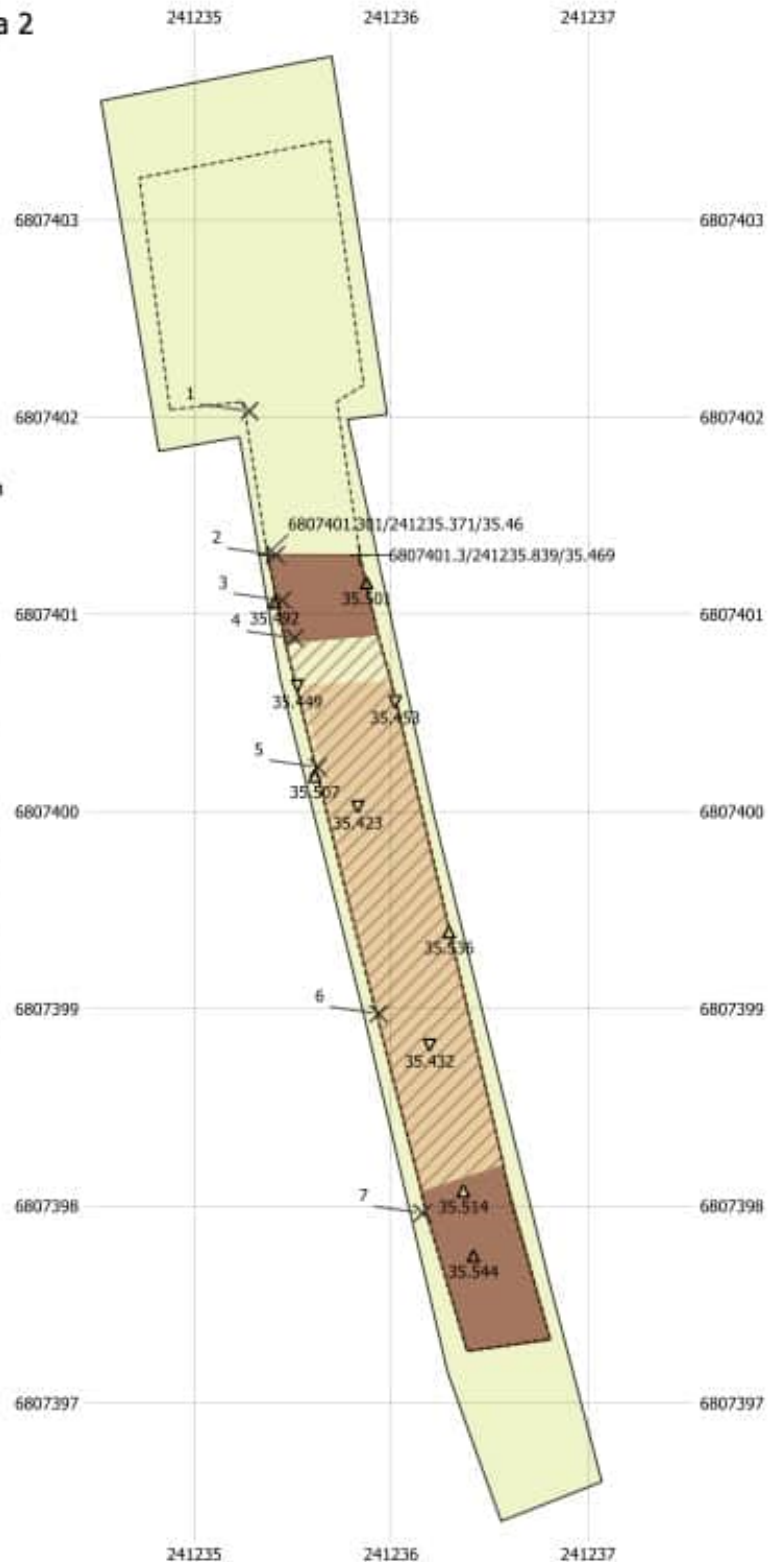
- + Kulttuurikerroksen reuna
- × Leikkauksen havaintopiste
- ▲ Kulttuurikerroksen pinta
- △ Hiekan pinta
- ▽ Hiekan pohja
- Kulttuurikerros
- ▨ Ohut kulttuurikerros
- Kulttuurikerroksen alainen hiekka
- Kalvausalueen alareuna
- Kalvausalueen yläreuna

0 0.5 1 1.5 2 m

CRS: ETRS89/TM35FIN(E,N), EPSG:3067

Leikkauksen havaintopisteiden koordinaatit			
Piste	Pohjoinen	Itä	Korkeus (m mpy)
1	6807402.031	241235.28	35.419
2	6807401.301	241235.414	35.336
3	6807401.071	241235.447	35.334
4	6807400.88	241235.511	35.337
5	6807400.225	241235.628	35.407
6	6807398.974	241235.937	35.441
7	6807397.962	241236.16	35.564

Liite 3. Koeijan 3 havaintopisteet ja havainnot T-piikkikairauksessa

1: P = 6807385.642; I = 2412219.105; Z = 35.471 (pinta)

Kyntö- ja peltomultakerroksen paksuus 11 cm ja sen alla 18 cm paksuinen kulttuurikerros, jonka alla vaalea, lähes valkoinen hiesukerros 7 cm.

2: P = 6807386.148 I = 2412220.795; Z = 35.485 (pinta)

Kyntö- ja peltomultakerroksen paksuus 17 cm ja sen alla 11 cm paksuinen kulttuurikerros, jonka alla vaalea hiesukerros 15 cm.

3: P = 6807386.556; I = 2412220.325; Z = 35.443 (pinta)

Kyntö- ja peltomultakerroksen paksuus 16 cm ja sen alla 9 cm paksuinen kulttuurikerros, jonka alla vaalea hiesukerros 5 cm, joka päättyy valkoiseen pohjahiesuun.

4: P = 6807387.439; I = 2412223.768; Z = 35.504 (pinta)

Kyntö- ja peltomultakerroksen paksuus 15 cm ja sen alla 16 cm paksuinen kulttuurikerros, jonka alla vaalea hiesukerros 6 cm, jonka alla valkoinen pohjahiesu.

